

opusdei.org

Gammel dame møter Opus Dei

Den overraskende historien om Irene Kalpas er hovedtema når Pablo Perez, professor i nyere historie ved Universitetet i Navarra viser hvordan Opus Deis historie kan fortelles gjennom de personer som har funnet sin vei til Gud ved hjelp av denne institusjonen innen Den katolske kirke.

09.06.2021

Skriftlig gjengivelse av del av en podkast av Pablo Perez.

Som yrkeshistoriker blir jeg mer og mer overbevist om at den beste måten å forstå historiske sannheter på er ved å bli kjent med deres hovedpersoner.

Historie er, etter min mening, å huske hvordan de som har levd før oss har brukt sin frihet. Og jo mer vi vet om hvordan de tok avgjørelser, og hva de bestemte seg for, jo bedre forstår vi den historien de var med på å utforme.

Så, for å forstå Opus Dei og dens historie bedre, tror jeg nøkkelen er å bli bedre kjent med menneskene innen Opus Dei, innbefattet de som allerede har gått bort. Det er faktisk mulig å fatte et annet menneskes fulle betydning først etter at vedkommende er død. De av oss som har opplevd våre foreldres død, vet at vi har også funnet våre liv belyst på en helt ny måte av denne triste hendelsen.

Denne forståelsen av at våre liv først får sin fulle betydning når vi dør, gjorde at jeg ble interessert i en seksjon i det offisielle kunngjøringsbladet for Prelaturet av Det hellige kors og Opus Dei. Dette bladet heter Romana, og blir utgitt to ganger i året i Roma. Nesten alle seksjonene er tilgjengelig online på engelsk og spansk, unntatt den ene som pleide å være på nett, men som ikke er det lenger, og som i denne sammenheng er den som interesserte meg mest. Denne seksjonen kalles *In Pace*. I fred. Den inneholder en liste over de medlemmer av Opus Dei som har dødd de siste seks måneder.

Da jeg ble bedt om å si noe om Opus Deis historie, var det første jeg gjorde å lese noen av de korte biografiene over medlemmer i Opus Dei fra *In Pace* delen av *Romana*. Jeg ble umiddelbart grepet av den jeg leste i *Romana* 54 (Januar-juni 2012):

Irene Kalpas ble født i Warszawa 13. august 1915. Da hun var 24 år gammel, under andre verdenskrig, ble hun enke; hennes mann var en polsk offiser som ble myrdet i Katyn-skogen. I 1944 ble hele familien hennes splittet opp og sendt til forskjellige konsentrasjonsleire. Irene tilbrakte resten av krigen i leiren Ravensbrück. Etter krigen arbeidet hun på et regjeringskontor i Warszawa. Hun kom i kontakt med Opus Dei 26. juni 2002 og ble grepet av Verkets ånd og av den hellige Josemarías personlighet. Hun ble medlem av prelaturet i 2003, da hun var 88 år gammel, og fra da av fikk hele hennes liv en apostolisk dimensjon. Hun hadde kontakt med svært mange mennesker, spesielt unge, som kom til henne for å få råd. Hun var trofast mot dette apostolatet helt til livets slutt, med en selvoppofrende hengivenhet som overvant hennes helsetilstand og vanskene som utmattelse og alderens begrensninger

satte. Hun ba Gud om nåden til å kunne «holde ut til enden» og døde i Warszawa 23. mars 2012.

Da jeg leste denne biografien, hadde jeg tilfeldigvis nylig sett filmen Katyn, om de brutale hendelsene som fant sted i Katyn-skogen, nær Smolensk, et område som den gang var en del av Sovjetunionen. Jeg hadde vist den til mine studenter på kommunikasjonskurset for at de skulle forstå hvor kompleks den historiske hendelsen var, og hvilken lidelse den hadde forårsaket. Så da jeg leste den korte biografien i *Romana*, skjønte jeg at en enke etter Katyn-massakren også var en aktør i Opus Deis historie.

Da jeg for en stund siden snakket med noen unge mennesker som hadde bedt om å få høre om Opus Deis historie, slik jeg gjør nå, brukte jeg dette eksemplet. Jeg ble ganske overrasket da en ung mann kom bort

til meg etter foredraget og sa: «Vet du, jeg kjenner den damen.» Han var også polsk. Og han fortalte meg denne historien som jeg nå gjengir kort her.

Men først må jeg si litt om Katyn-massakren, som var grufull. Hvis du ikke kjenner til den, foreslår jeg at du leser deg opp litt på hva som skjedde der. Sannheten ble holdt skjult i mange år. Gravene ble oppdaget da tyskerne okkuperte den sovjetiske sonen i angrepet på Sovjetunionen. De fant enorme massegraver, som inneholdt mer enn 20 000 lik (de anslo at kommunistene myrdet 23 000 mennesker med en kule i bakhodet, inkludert prester, intellektuelle, og fremfor alt offiserer i hæren, mellom 13 000 og 16 000 offiserer).

Da tyskerne oppdaget gravene påsto Sovjetunionen at egentlig var det tyskerne selv som hadde drept disse

menneskene og la skylden på kommunistene, på russerne, og at det var en nazistisk løgn. Men man kunne heller ikke stole på dem selv. Folk var i tvil om fakta. De allierte, spesielt England, som ikke ville bli fiender med Stalin, lot episoden ligge.

Irene Kalpas hadde selvfølgelig lidd sterkt under denne hendelsen. I tillegg hadde hjemmet hennes blitt en del ødelagt under Warszawa-opstanden i 1944, noe vi ikke kan snakke i detalj om her og nå. Hun kunne ikke arve huset selv, på grunn av noen juridiske komplikasjoner som oppsto. Det førte med seg så mye tristhet å dra tilbake og se stedet at hun prøvde å unngå sitt tidligere hjem når hun dro gjennom Warszawa på vei til sitt arbeid for myndighetene i det kommunistiske Polen, etter at hun hadde kommet tilbake fra konsentrasjonsleiren. Men da hun ble eldre, måtte hun stadig

oftere dra til optiker, og optikeren flyttet til et nytt sted i samme gate som hun hadde bodd, Filtrovagaten nr. 27. Og hun var hos optikeren flere ganger.

Hun pleide å ta trikken og gikk aldri forbi sitt gamle hjem. Hun ønsket ikke å se det på grunn av minnene det vakte. Men en dag, uten helt å kunne forklare hvorfor (hun følte bare en indre trang til det), bestemte hun seg for å gå av trikken og spasere forbi Filtrovagate 27. Da hun kom dit, ønsket hun å se om de vakre rosene i hagen fremdeles var der (det var 26. juni 2002), så hun gikk inn porten for å ta en titt. Så ringte hun på døren. En hyggelig ung mann åpnet og spurte om han kunne hjelpe henne med noe. Hun svarte: «Jeg ville bare se om rosene fremdeles blomstrer i bakhagen.»

«Selvfølgelig, kom inn.» Huset var svært forandret fra den gang hun

bodde der (som jeg sa, hadde det blitt ødelagt i 1944-oppstanden). Det som før var spisestue var nå blitt bibliotek, med et portrett av Johannes Paul II på veggen over et bord. Hun sa: «Du skjønner, jeg pleide å bo her. Dette pleide å være spisestuen.» Stuen var nå et lite kapell. Der mange av de mest følelsesladde hendelser i livet hennes hadde foregått, fant hun nå Kristus nærværende i tabernaklet. Hun spurte overrasket: Hva slags sted er dette? Den unge mannen forklarte at det var et Opus Dei-senter. Overrasket spurte hun flere spørsmål. Hun spurte om Verket, om denne veien til å helliggjøre dagliglivet, og skjønte etter hvert at denne veien var der for henne også. Og som hun sier i en hyggelig video på Opus Deis hjemmeside (du kan se den her – med spansk dubbing og engelsk tekstgjengivelse) oppmuntrer hun eldre mennesker ved å si at det alltid finnes et godt øyeblikk til å

følge Guds stemme trofast, så snart du hører den, fordi det fører til lykke.

Dette er historien om Irene Kalpas, og det er også historien om Opus Dei: det er livet til hvert menneske som er en del av Opus Dei, fordi Gud har vist dem at dette er den veien han vil de skal gå her i verden.

.....

pdf | dokument generert automatisk fra
[https://opusdei.org/nb-no/article/
gammel-dame-moter-opus-dei/](https://opusdei.org/nb-no/article/gammel-dame-moter-opus-dei/)
(17.03.2026)